

Gheorghe Zidaru

O ALTĂ ISTORIE ASCUNSĂ DE MARI ISTORICI AI INSTITUTULUI DE ISTORIE NAȚIONALĂ

Între Ardeal și Banat pe de o parte și Moldova este o diferență vizibilă de bogăție.

Tăranii din Banat sunt mult mai așezați, au case mai mari și mai frumoase și gospodăriile bine încheiate.

Această situație nu poate fi contestată.

Dar ce a făcut să apară această diferență ??

Eu mă abțin în a da explicații.

Vă rog să citiți următoarele și să judecați singuri.

Din rapoartele consulilor și agenților francezi:

Rusia cere Moldovei să predea 24.000 cetverturi de făină, 58.500 de ovăz, 2450 de crupe, 560.000 oca de carne și 4.000 vedre de rachiu.

"Numărul trupelor care în acest moment este evaluat la 90.000 oameni. Dacă se ține seama de faptul că o armată atât de numeroasă n-a fost până astăzi urmată de nici o casă de bani, de nici o subzistență, nici măcar de o singură cutie de medicamente, și că toate trebuințele ei, până chiar și solda trupelor, sunt îndestulate pe cale de rechiziție militară, își poate face cineva o idee de împovărarea locuitorilor acestei nenorocite țări?" (Hugot către Laferronnays, 30 mai 1828)

Pe lângă rechizițiile de hrană, țărani au fost și ei rechiziționați pentru transporturi și săpatul tranșeeilor, chiar în perioada lucrărilor de pe câmp, așa încât recolta a fost compromisă.

Rușii au mai cerut, în plus, și 5.500.000 puduri de fân, confecționarea a 80.000 potcoave, pentru a potcovi 40.000 boi rechiziționați tot de la țărani români în scopul transportării prin Balcani, a artileriei rusești, după care, boii înșiși trebuie să servească drept hrană soldaților ruși...

"toate aceste lucruri nu costă Rusia nimic. Sunt rechiziționate și alcătuiesc numai o mică parte din ceea ce românii sunt îndatorați să furnizeze.."

Dacă Țara Românească n-ar fi închisă din toate părțile, n-ar mai rămâne într-însa după 24 ceasuri nici un locuitor altul decât boierii și grecii "(Hugot către Laferronnays, 23 iunie 1828)

Satele aflate în calea armatei ruse încep a fi pustiite, țăranii - cu grânele rechiziționate și vitele omorâte de căratul proviziilor sau lovite de epidemii - fugind în Transilvania.. . Generalul rus Jeltuhin pretinde chiar ca Țara Românească să suporte în totalitate armata rusă și după ce aceasta va trece Dunărea în Bulgaria.

" Când boii lipsesc sau, ceea ce se întâmplă des, mor sub jug, se înjugă în locul lor țăranii" (Viollier către Polignac, 30 iulie 1829)

Moldovei i se mai cer 24 - 25.000 de care pentru transportul a 100.000 cetverturi de făină de pe malarile Prutului pe acelea ale Dunării.. toate carele din țară vor fi rechiziționate.. pentru acest transport. Lipsa oricăror produse va duce la scumpiri excesive "o căruță de lemne de foc va ajunge, de la 3 lei la 24.

"Generalul Jeltuhin administra prin lovituri de sabie, întemnița, sughiunea, maltrata pe toti cei care nu erau ruși" (Hugot catre Portalis, 6 iulie 1829)

Exodul Moldovenilor in 1812 dupa anexarea Basarabiei la Rusia.

„Fenomenul migrației masive a populației românești din Basarabia avea la bază mai multe motive.

Unul dintre ele a fost teama țăranului moldovean de eventuala introducere a șerbiei în provincia ocupată.

Din această cauză au fost cazuri în care sate întregi, în frunte cu preoții lor, „au fugit peste Prut”.

Abandonarea Basarabiei de către miile de români era dictată și de maltratările și umilirea la care erau supuși românii basarabeni din partea autorităților țariste.

Vexațiunile cazacilor și soldaților ruși, încartiruiți pe la casele băștinașilor, comporta-mentul discriminatoriu al poliției rusești față de populația românească din târgurile și satele basarabene, a constituit o altă cauză a acestui exod.

Cu istoria nu-i de glumit de Barbu Cioculescu

În biblioteca părintească, în mare parte alcătuită din cărți franțuzești, se sufoca, strânsă în raft între tomuri voluminoase, o broșură care, adolescent fiind, îmi atrăsese atenția prin titlul ei redundant: *Ni paix, ni sécurité en Europe avec la Russie telle qu'elle est*, scrisă de contele Walewski, fiul lui Napoleon Bonaparte - din cea mai mediatizată aventură amoroasă a acestuia - și, la acea vreme, ministru de Externe al Franței.

În textul cărțuliei se mai afla și o caricatură, pe care parcă o am în fața ochilor: un cazac călare, trăgând cămeșoiul de pe un țăran pe cale de a rămâne despuiat.

Textul suna: "Encore ce petit sacrifice, mon cher Moldo-valaque, et je m'en vais."

Se referea la acea ocupație rusească a Țărilor Române de pe urma căreia acestea încetaseră a mai fi mari producătoare/exportatoare de vite, o dată ce generalul rus cutare raporta superiorului său că nu mai dispune de nici atâta "*provision*" cât să-i pună la fript un biftek.

Timpul anume când ilustrul strateg Suvorov, răspunzând unor plângeri ale localnicilor, declara că vrea să lase moldo-valahilor ochii, ca să aibă cu ce plânge.

Probabil, unde era de aceeași pravoslavnică religie!

Într-o carte de anul acesta, datorată istoricului român din Statele Unite Aurel-Sergiu Marinescu și

intitulată 1944-1958, *Armata Roșie în România, jafuri, violuri, crime, furturi, tâlhării, confiscări, devastări, rechiziții, sechestrări de persoane* - (două volume, 1.100 de pagini, edit. "Vremea"), amplul prim capitol tratează tema cronologiei prezențelor militare rusești pe teritoriul României, de la începutul secolului al XVIII-lea și până în 1958, acela al părăsirii țării noastre de către armata roșie.

Relațiile diplomatice sunt mai vechi: în 1674, țarul moscovit Alexei Mihailovici propunea un tratat de alianță domnitorilor Moldovei și Țării Românești, împotriva stăpânirii otomane.

În 1688, o scrisoare adresată voievodului Șerban Cantacuzino îl încuraja pe acesta să ceară asistența țarului. Dar prima pătrundere avea să se producă la 10 iunie 1711 când oastea țarului Petru cel Mare trecea Nistrul spre a fi, curând pe urmă, nimicită la Stănilești.

În scurta vreme cât au hălăduit în Moldova, noii aliați s-au ilustrat printr-un furt care a izbit imaginația cronicarului: *scările de argint de la șeile boierilor, care tocmai gustaseră pentru prima oară șampania franțuzească, rămânând "înmărmuriți de beți."*

Ulterior, invaziile se repetă cu o anumită periodicitate, de câte ori Poarta este agresată de o Rusie în plină expansiune teritorială, mai întâi în jurul bazinului Mării Negre, apoi către Apus, către Moldova.

În 1739, 1770-'74, 1787-'92, 1806-1812 - citez din cartea d-lui Aurel-Sergiu Marinescu -, *ocupația armată a provocat țărilor române pagube imense, generând o perioadă nefericită de depopulare și sărăcire.*

Armatele țariste și-au arătat întregul potențial al samavolnicilor: *abuzurile, jafurile sistematice, dimpreună cu rechizițiile, confiscările de bunuri și animale transformaseră Principatele noastre în țări cu un înalt grad de mizerie.*

Când nimic nu mai era de luat, oștile imperiale se întorceau acasă, spre a reveni de cum se întrema situația în Principate.

Diplomatic, în tot acest timp, Rusia, în concurență cu Austria, manevra întru alipirea Principatelor dunărene -, etapă necesară în drumul către Constantinopol - și, cum s-a văzut, excelente vaci de muls.

Fapt ce n-a împiedicat apariția unei facțiuni boierești pro-ruse.

Între anii 1828-1834 are loc cea de a șasea invazie rusească, citez:

"Campania rusească din 1828 a adus, în același timp, tot felul de nenorociri: foamea datorită uriașelor rechiziții ale armatei invadatoare, ciuma adusă din Turcia, o iarnă grea cu o epidemie printre animale care a făcut ravagii, țăranii fiind folosiți ca vite de povară; alții au fost luați cu forța în Bulgaria, pe câmpiile pustii și băntuite de ciumă ori în flăcări, pentru a recolta grâul părăsit de turci."

Cea de a șaptea invazie se produce în anii 1848-49 ("Amestecul rușilor lui Kiseleff în înăbușirea revoluției a fost hotărâtor. În spatele represiunii și a măsurilor guvernamentale românești antirevoluționare au fost rușii, la originea deportărilor, arestărilor și maltratărilor."). *Prilej, totodată, pentru nesătula împărăție de a pretinde sume uriașe pentru întreținerea trupelor, 11 milioane de franci pentru Țara Românească și 2 milioane și jumătate pentru Moldova.*

La începutul războiului Crimeei, pentru liniștirea populației, o proclamație a țarului Nicolae I justifica ocupația Principatelor române "pentru chestiuni de onoare".

Se mai afirma în acel act neamestecul asigurat în afacerile interne "exact ca Ministrul Molotov peste 90 de ani". Considerând Moldo-Vlahia ca și anexată, pusă sub oblăduirea baronului Budberg, oficialitățile militare ruse au trecut la ocupația preferată: jaful.

Anii 1877-78 marchează a noua invazie și cea de a doua răpire a Basarabiei, perioada 1916-1929, cea de a zecea, răpirea, în 1940 a Basarabiei și ocupația militară dintre anii 1944-1958 încheind lista.

Despre aceasta din urmă, reprezentantul american la București, Roy M. Melbourne se exprima astfel, la 18 august 1945, deci la mai puțin de un an de la declararea armistițiului:

"În istoria sa tulbure, România a trecut prin multe invazii, dar nici una nu a dus poporul într-o astfel de stare de disperare și deznădejde ca actuala ocupație a rușilor."

Ideea, generalizată, că seculara exploatare otomană a cauzat în exclusivitate izolarea țărilor române de cea Europă ce construia catedrale, ridica universități, înfăptuia Renașterea, apoi lumea modernă industrială, trebuie amendată prin precizarea că mai bine de un sfert de mileniu de vampirizare rusească a pus capac unei stări și așa deplorabilă.

Ultimei cotropiri - cea sovietică - i-am fost martor, cele consemnate în masivele volume ale d-lui Aurel-Sergiu Marinescu fiind pentru mine în special un prilej de rememorare. Datele sunt numeroase, importante, într-o largă sinteză.

Cu toate că și pe atunci secretul de stat stătea la baza guvernării, se știa de către o lume întreagă că având de plătit Uniunii Sovietice, ca despăgubiri de război, suma de trei sute de milioane de dolari, eșalonați pe un număr de ani, în timp suma a fost depășită de câteva ori. Cererile sovieticilor se vedeau exorbitante.

De ex. în mai 1945, luna încheierii războiului, când nu mai putea fi vorba de nevoile frontului, părții române i s-au pretins **55.000 de vagoane și 115 locomotive.**

În aceeași lună s-au capturat ca "trofee de război" 67 de fabrici și uzine aparținând industriei alimentare, ușoare și petroliere.

Numai din industria petrolieră au fost ridicate 51.173 tone de material tubular.

Scrie în carte: "Valoarea bunurilor aparținând căilor ferate, aviației și marinei române rechiziționate de trupele sovietice fără nici o formă s-a ridicat la suma de 338 miliarde de lei. "Dacă ne gândim că leul din 1945 era cel puțin de o sută de ori mai puternic decât cel de astăzi, iar România zăcea sleită de patru ani de război, realizăm catastrofa.

În secol limbaj al cifrelor: **"În primele șapte luni de la armistițiu s-au livrat într-un ritm alert, cantitativ, mult peste prevederile din Convenție, care se întindeau pe șase ani."**

În acea vreme, când încă nu se produsese ruptura de Tito, Ana Pauker îi mărturisea acestuia că rușii iau șapte piei de pe noi.

Afară de plățile legate de despăgubiri, restituiri de bunuri, pe lângă ceea ce, cu entuziasm slav, jefuiau trupele în trecere, mai exista și obligația întreținerii acestora, sute de mii, dacă nu milioane.

Între 23 august 1944 și 31 mai 1945 s-au predat în acest scop 15.357 vagoane de cereale, 10.407 vagoane legume, 1885 vagoane de carne, 387 vagoane de conserve de carne, 163 vagoane de grăsimi, 88 vagoane de pește, 124 vagoane de lactate, 27 vagoane de delicatese, 155 de vagoane de băuturi spirtoase, 1023 vagoane de sare, 4902 vagoane de furaje, 279 vagoane de tutun, 528.647.000 țigări. Iar chibrituri: 35.134.000 cutii...

Din septembrie 1944 până la 1 iulie 1945 se livrează Armatei Roșii 385.000 tone de alimente - numai rația zilnică de făină se ridică la 851.482 de porții!

Încât "România devensie o veritabilă colonie a Rusiei, când țările Europei vestice renunțau la coloniile lor care, pe rând, și-au câștigat independența."

Bani mai necesita și întreținerea Comisiilor aliate de control pe județe: statul român a avansat în anul 1946 suma de 185.532.163.520 lei în contul lor.

Cât privește produsele predate, ele trebuiau să fie de cea mai bună calitate, conform dispozițiilor: "Nu se vor preda depozitelor sovietice produse de proastă calitate (alterate, prost afumate, cozi, fălci, fășii etc.)". În schimb, din înaltă umanitate se specifica: "oasele cu măduvă vor fi predate trupelor române, școlilor, spitalelor pentru a fi fierțe pentru ciorbe."

În răstimpul în care autoritățile sovietice goleau în cea mai mare grabă România cam de tot ce apucau, eroicii soldați roșii își făceau partea lor, după împrejurări.

O listă județeană din 1948, numea pe luna respectivă: agresiuni contra jandarmilor 42, devastări locuințe, întreprideri 7929, persoane jefuite 4105, femei siluite 213, uciși 56, răniți 27".

Era, desigur, în ciuda liniei oficiale a unei tovărășii pe cât de recente, pe atât de calde, replica unui război dus adânc pe teritoriul sovietic. Dar și altceva.

Cele peste o mie de pagini ale lucrării lui Aurel-Sergiu Marinescu, eminent istoriograf de vastă informație și fost coleg de facultate, reînvie o epocă. Era, oare, necesar?

Pentru simpla aducere aminte, mai puțin, pentru luminarea celor în necunoștință de cauză mai mult, iar ca reper în orice orientare într-un viitor ale cărui surprize mai mult ne rânjesc, decât ne surâd, tema se esențializează.

Ea țintește anume constante ale situației noastre în lume, în pura fatalitate a unor circumstanțe istorico-geografice date, dar și cu egală trimitere la propriile reacții și decizii.

Umbra trecutului stă la spate, dar nu se desparte niciodată de noi.

Fie că trăim sau nu în circularitate, cu istoria nu-i de glumit.

„Stalin si poporul rus libertate ne-au adus!“

(23 August 1944 - din Cotidianul)

Jaful sovietic

Nu doar o data, istoricii nostri si istorici occidentali, mai putin cei sovietici, au considerat ca efectele loviturii de stat de la 23 august 1944 au constituit pentru Wehrmacht o infrangere mai severa decat cea de la Stalingrad.

Perfect adevarat, din punctul acesta de vedere nu este nimic de obiectat. Numai ca, in conformitate cu statisticile Marelui Stat Major, **acelasi eveniment a provocat si Armatei Romane pierderi in oameni si material militar considerabil mai mari decat cele pe care le indurase in batalia din Cotul Donului, parte integranta din ansamblul operatiunilor de la Stalingrad.** Dispunem de o asemenea statistica si, cu cifrele la vedere, putem proceda la comparatiile de rigoare. De la 1 noiembrie la 31 decembrie 1942, perioada celor mai dure confruntari cu sovieticii de pe frontul din Cotul Donului, Armata romana a inregistrat 353 ofiteri, 203 subofiteri si 6680 soldati morti in lupta, 994 ofiteri, 582 subofiteri si 30175 soldati raniti in lupta si 1829 ofiteri, 1567 subofiteri si 66959 soldati disparuti, in marea lor majoritate cazuti in prizonierat sovietic.

Mult mai ridicate au fost pierderile Armatei romane din perioada 1iunie - 31 august 1944, cu precizarea ca intre 1 iunie si 19 august, data declansarii ofensivei sovietice, frontul din Moldova si Basarabia de Sud a fost stationar si nu s-au purtat lupte cat de cat semnificative.

Efectiv, de data aceasta a fost vorba de pierderi insumand 509 ofiteri, 472 subofiteri si 10262 soldati morti, 1255 ofiteri, 993 subofiteri si 33317 soldati raniti si 2628 ofiteri, 2817 subofiteri si 171243 soldati disparuti, in mare majoritate capturati de sovietici dupa ce regele proclamase la radio un armistitiu inexistent.

Dupa cum vedem, la toate categoriile cifrele pierderilor din 12 zile din august 1944 sunt net superioare celor din noiembrie-decembrie 1942, daca nu chiar duble. Oricum diferentele nu pot fi considerate un mizilic, ele fiind lipsite de importanta numai pentru politicienii iresponsabili, care isi inchipuie ca asa se face istorie: batjocorind, prin aruncarea lor in neant, zeci si zeci de mii de ofiteri, subofiteri si soldati ai unei natiuni. Astazi, ceea ce ni se pare lamentabil de-a dreptul este faptul ca initiativa aniversarii acestei catastrofe militare de mari proportii a fost avansata de soldatul neinstruct Ion Iliescu, un personaj cu livretul militar alb, eliberat pro-forma, un avantaj de care beneficiau mai toti activistii de marca ai regimului comunist. Ramane sa stim si ce s-a intamplat in aceasta tara nenorocita din momentul in care comunistii au inceput sa urle ca nebunii pe strazi:

„Stalin si poporul rus libertate ne-au adus!”, si asta in timp ce sovieticii jefuiau Romania din temelii.

La aceste jafuri apocaliptice istoriografia comunista s-a referit cu o extrema parcimonie, destul de tarziu, prin anii '70 si '80.

A avut totusi bunul simt sa nu le justifice. In schimb, la numai o jumatate de veac de la petrecerea faptelor, in 1949, s-a insinuat cu nedemnitare in postura de avocat al rusilor diplomatul italian Renato Bova Scoppa, fost ministru al Romei la Bucuresti din 1941 pana in 1946.

In memoriile sale, intitulate *Colloqui con due dittatori*, acesta s-a grabit sa explice distrugerile si jafurile comise in Romania de rusi prin distrugerile si jafurile pe care le-ar fi savarsit Armata Romana in teritoriile ocupate din Rusia.

Penibila explicatie, fabricata de un om incapabil sa tina seama de realitati!

In retragerea lor in adancimea propriului teritoriu, ca si in vremea invaziei lui Napoleon, **armatele ruse practicaseră tactica pamantului parjolit.**

Cand germanii, romanii si italienii au reusit sa ajunga la fata locului, n-au mai avut ce distruge, deoarece totul era pus la pamant. Iar din saracia mujicului rus, cu toata bunavointa, nu se putea jefui nimic. Ca sa nu mai vorbim si de faptul ca literatura istorica a invingatorilor din al doilea razboi mondial, in mod sistematic, s-a obstinat sa asimileze cu **jaful capturile de razboi legale, privind depozitele de munitii si subzistente, bunurile si armamentul abandonat pe campul de lupta, apartinand Armatei sovietice.**

Cum dupa orice razboi, istoria este scrisa de invingatori, n-am avut incotro si am fost nevoiti sa ne supunem verdictelor lor. Astazi, din fericire, putem discuta si altfel despre aceste verdicte. Intarzierea deliberata cu aproape trei saptamani a semnarii asa-zisei Conventii de Armistitiu, de fapt un act de capitulare, a fost provocata de rusi cu intentia clara de a oferi militarilor ei o plaja de timp cu statut incert si ambiguu, pentru a putea jefui in voie una din cele mai bogate tari ale Europei.

Nu trebuie sa uitam ca, vreme de aproape cinci ani, de la instituirea blocadelor economice determinate de izbucnirea celui de-al doilea razboi mondial, **Romania tinuse in spate un colos asemeni Germaniei, cu petrol si ulei mineral, cu cereale, cu oleaginoase, cu carne si peste, cu tutun etc., primind in contrapartida masini agricole, arme si in jur de 45 de vagoane de aur.**

Si asta in conditiile in care situatia alimentara a tarii, in toti anii campaniei din est, a fost literalmente in floritoare fata de cea a intregului continent.

Cu alte cuvinte, aici, in Romania, intr-adevar, se putea jefui din gros.

Si primele ordonante emise de comandamentele ruse au impus populatiei predarea aparatelor de radio, care au fost asezate sub paza sovietica.

Prin asta s-au impuscat doi iepuri: in primul rand, **cetatenii romani erau izolati de restul lumii civilizate.**

La a doua miscare, toate aceste aparate au fost transportate in Uniunea Sovietica, fiind considerate capturi de razboi, desi erau bunuri particulare.

Jafurile intreprinse de militarii sovietici din initiativa personala si pe cont propriu, niciodata sanctionate de superiorii lor, aveau un specific care i-a contrariat pe romani, deseori frizand nebunia.

Confiscau in nestire automobile particulare si ale statului – au furat pana si masina de serviciu a generalului Aurel Aldea, parcata in fata Ministerului de Interne – si, pentru ca nu stiau sa conduca, le faceau tandari, izbindu-le in primul obstacol din cale.

In cazul cand reuseau sa depaseasca primul impact, ajungeau la momentul cand se epuiza benzina din rezervoare si atunci automobilele erau abandonate si impinse de regula intr-o rapa, unde se faceau praf.

Furau sub amenintarea armei cai din gospodariile taranesti si-i calareau pana cand se toceau potcoavele bietelor animale, si cand acestea incepeau sa schioapete, bateau caii cu violenta pe crupa, ii izgoneau din coloane si-i lasau de izbeliste.

In primii ani de dupa razboi, padurile din Muntenia si din Oltenia erau pline de cai nebuni, alienati de durerea atroce din copitele neingrijite.

Sa nu fi stiut rusii ca un cal se mai duce din cand in cand pe la potcovar, ca mai are nevoie si de o furca de fan, si de un pumn de graunte?

Caii, mai ales caii ii fascinau pe sovietici si cele mai mari lovituri le-au dat garnizoanei Cislau, unde se aflau hergheliile de prasila ale armatei.

Incepand cu 1 septembrie 1944, in trecere prin localitate, **diversi militari ai armatei de ocupatie au jefuit garnizoana de armasarii si ielele de reproductie si chiar de cabalinele tinere, de un an si jumatate sau doi, nededate la calarie, sub pretextul ca se grabesc sa cucereasca Berlinul, ca si cum Berlinul s-ar fi aflat peste deal.**

Le-au folosit la ceva acele animale nefericite? Aiurea.

Au calarit armasarii, ielele, manjii pana la totala epuizare, nu le-au lasat nici un ragaz de odihna, nu i-au hranit, abandonandu-i infometati prin satele de jur-imprejuri, unde au fost salvati de tarani si recuperati mai tarziu de personalul hergheliilor de la Cislau.

Daca salbaticia cu care erau tratati oamenii putea fi oarecum explicabila, romanii se aflau de trei ani in razboi cu Rusia si resentimentele trec foarte greu, salbaticia cu care tratau sovieticii niste animale nevinovate nu se poate scuza.

Nimeni nu putea intelege de unde venea si ce hram purta stirpea aceasta de oameni, pentru ca tarani nu pareau sa fie si nici oraseni.

Parea ca vin direct din niste caverne din varstele ancestrale ale umanitatii. Uneori, hotiile rusilor se derulau la un nivel de meschinarie greu de imaginat.

Iata ce s-a intamplat in seara unei singure zile, 2 septembrie 1944, la Calarasi.

La ora 21.30, in holul Hotelului Regal din localitate, Cristian Panghezi, un brailean sosit acolo cu treburi, a fost jefuit de ceas de un ofiter si trei soldati rusi.

La ora 22.30, alti trei soldati rusi au intrat prin efracție in frizeria lui Leon Rusten din str. Petre Enescu nr. 21 si i-au furat patru brice, doua foarfece, trei masini de tuns si 2000 lei.

In sfarsit, la ora 23.00, doi soldati rusi au intrat prin forta in casa lui Enciu Mavrodin din cartierul garii si, cu revolverele in mana, l-au deposedat de o fata de masa si de un borcan cu dulceata. Asta pentru ca n-au mai gasit altceva. Alti ostasi ai asa-zisei armate „eliberatoare“ se instalau intre timp in alte locuinte din Calarasi, spargeau toate mobilele, spre a-si arata muschii, cerandu-le apoi proprietarilor rachiu si femei.

Cu toate ca proprietarii in speta nu erau patroni de bordeluri, ci niste gospodari ca toti gospodarii din Romania. Sa fim intelesi, aici nu era vorba despre cazuri intamplatoare si izolate, ci despre actiuni multiplicata in zeci si zeci de mii de ipostaze, la scara intregului teritoriu al tarii. Abuzurile fiind incurajate deschis de la cele mai inalte esaloane ale conducerii armatei de ocupatie.

Nu intamplator, autoritatile militare sovietice au negat sistematic ca faptele raportate de autoritatile romanesti ar fi fost comise de soldati rusi si le-au impus sa precizeze, si in documentele interne, si in comunicatele de presa, destinate opiniei publice, ca nu era vorba despre soldati rusi, ci despre „**indivizi necunoscuti, imbracati in uniforme militare sovietice furate**“.

Intrucat existenta de toata ziua a oamenilor curgea inainte si nu putea fi tinuta in loc de razboi, si toamna lui 1944 a fost in Romania un sezon fastuos al nuntilor.

In repetate randuri, serviciile informative ale Armatei romane au semnalat comporta-mentul abject al militarilor rusi cand se intampla sa dea buzna intre nistasi.

De regula, mai de frica, mai dintr-un spirit ospitalier ancestral, erau invitati la masa si omeniti dupa datina. Insa, dupa ce se chercheleau bine, scoteau automatale dintre genunchi, ciuruiau tavanele cu rafale prelungi si asezau toti nuntasii la zid.

Urma deposedarea tuturor de verighete si ceasuri, nefiind iertati nici mirele si mireasa. La Bucuresti, aceiasi militari rusi s-au dat la hotii de o stranietate marcata.

Mai multe biserici au fost jefuite de odajdiile preotilor.

Icoanele nu i-au interesat, ca sa nu fie nevoiti sa dea socoteala, probabil, propriilor lor comisari politici.

Un subofiter rus a navalit in atelierul unui croitor de le str. Theodor Sperantia si l-a somat cu arma in mana sa-i faca pe loc cadou un costum civil la trei ace.

Pentru ca nici unul din costumele existente in atelier nu s-a potrivit cu statura subofiterului rus, croitorul a fost impuscat, pur si simplu.

Din Teatrul Alhambra, rusii au furat costume de epoca, utilizate in piese cu subiecte istorice, si costume de... Mos Craciun!

Mai multi militari sovietici au jefuit pe Calea Victoriei, in plina zi, un magazin de pantofarie de dama, fiecare plecand de acolo cu 10-15 perechi de pantofi cu toc si cu toate brizbrizurile la moda pe vremea aceea.

Era greu de stiut la ce puteau sa le foloseasca, de vreme ce vivandierele lor purtau uniforme soldatesti si cizme cazone.

In sfarsit, este greu de crezut, dar o banda de militari rusi a jefuit in totalitate si un magazin de ciorapi de dama, de corsete si sutiene. De data aceasta, pe b-dul Elisabeta si tot la amiaza zilei. Nu doar o data, asemenea escapade de jaf, pentru sovietici, s-au incheiat in mod tragic, nu numai datorita rezistentei romanilor cu viata si averea amenintata, ci si din cauza neghiobiei jefuitorilor. Un singur exemplu ni se pare revelator. Aproape un pluton intreg de militari rusi, in septembrie 1944, a navalit in pivnitele exploatarii viticole de la Minis, a mitraliat sirul lung de butoaie, continand fiecare cateva mii de litri de vin, si au inceput sa soarba lichidul miraculos chiar din jeturile care tasneau prin gaurile facute de gloante. Treptat, pivnitele au fost inundate de continutul butoaielor pana la carambul cizmei jefuitorilor, si au murit toti inecati in vin, la gramada, doborati din picioare de gazele de fermentatie care tasneau din budane laolalta cu vinul.

Bineinteles, accidentul a fost imputat personalului exploatarei viticole, care n-ar fi vrut sa-i serveasca pe rusi la pahar, oferindu-le si o gustare pe langa vin. De fapt, comandantii sovietici pareau a nu fi in stare sa-si tina trupele in mana si sa le imprime o conduita de oameni civilizati.

Un raport din 8 septembrie 1944, al colonelului Victor Andreescu, comandantul Regimentului de pontonieri, ne lamureste cam ce fel de raporturi existau intre ofiterii sovietici si trupele din subordinea lor.

„Nu exista nici un fel de disciplina in Armata rusa – consemna colonelul roman, in raportul nr. 334. Nici macar unul din 200 nu-si saluta superiorii, fie ei chiar generali; ca sa am o discutie personala cu dl general Ignatiev, comandantul geniului Armatei 46 ruse, am schimbat de trei ori locul pe camp si totdeauna am fost inconjurati de zeci de ostasi care tineau sa auda convorbirea; acestia se scobeau in nas si scuipau in fata generalului, fara ca cineva sa le faca vreo observatie.”

La randul lui, statul major al Armatei a 3-a romane, in raportul operativ din aceeasi zi, semnat de generalul I. D. Mihaescu, preciza: „Modul de comportare al trupelor ruse lasa de dorit; astfel: in comunele unde se cantoneaza sau pe unde trec, jefuiesc populatia de vite, cereale, imbracaminte, bani etc.

Autoritatile romane nu sunt respectate si sunt obligate a executa diferite servicii degradante. In garnizoana Slatina, magazia Regimentului 8 vanatori a fost sparta cu forta, iar continutul a fost luat de o coloana in trecere prin acel oras.

Desi in garnizoana Craiova s-au instalat o comenduire si patrulare ruse, totusi actele de betie, jaf si amenintare nu au incetat inca.

Toti comandantii si ofiterii rusi dau asigurari pentru o purtare demna a Armatei sovietice si un tratament omenos fata de populatia civila. In realitate, insa, ostasii si subofiterii se dedau la tot felul de jafuri si samavolnicii, care au adus populatia in stare de alarmare si neliniste continua. Daca de la unitati si formatiuni militare ridica cu mai putina indrazneala tot ce

vor, la populatia civila de la periferiile oraselor si in special la sate jefuiesc si batjocoresc fara nici un menajament.

In majoritatea satelor pe unde trec, iau cai, carute, trasuri, bani, ceasuri, inele etc., tot ce gasesc si le place, cu revolverul in mana.“

De la conacul mosiei Scarisoreanca, din Ulmeni, Ilfov, au jefuit o caleasca vieneză din veacul trecut, o adevarata bijuterie, piesa de muzeu pur si simplu. A fost gasita facuta praf la intrarea in Bucuresti, aruncata in santul soselei.

Colac peste pupaza, padurile Codlei foiau de numerosi dezertori din armata sovietica. Acestia se combinaseră cu trenarzi din armata germana si devastau in nestire toate satele de jur-impjur. In primele zile ale lui septembrie 1944, totusi, situatia promitea sa se aseze intr-un fagas nou: colonelul Kalinin a fost desemnat ofiter de legatura al comandamentului Frontului 2 ucrainean pe langa Marele Stat Major de la Bucuresti si una din misiunile lui principale chiar asta era, cel putin teoretic: sa ancheteze si sa infraneze toate conflictele dintre armata de ocupatie si civilii si militarii romani. Insa, de fiecare data cand ii erau prezentate detaliile unor incidente, colonelul sovietic raspundea stereotip: „Nu recunosc culpa Armatei Rosii in provocarea de incidente. Din cercetarile sumare intreprinse s-a constatat ca aceste nereguli au fost savarsite de banditii lui Vlasov si dezertorii romani sau germani travestiti in uniforme sovietice.“ Conform logicii sale, la data aceea, Romania ar fi trebuit sa fie cutureierata de mii de ostasi sovietici in maieu si izmene, carora „dezertorii romani sau germani“ le furasera vestoanele si pantalonii.

Cat privea armata lui Vlasov, aceasta nu se repliase prin Romania din teritoriile ruse si se afla demult in refacere, in nordul Italiei si in Slovenia.

Mult mai dureros era faptul ca asemenea atitudini erau incurajate si de declaratiile de o lasitate inspaimantatoare ale noilor autoritati romane.

„Armata sovietica – clama un manifest lansat de Grigore Niculescu-Buzesti, la 13 septembrie 1944 – a fost primita in Romania in spiritul cel mai amical. Noi ne dam seama ca, in perioada operatiunilor militare in curs, mici incidente pot in mod necesar sa se produca. Dar noi nu ne asteptam sa le atribuim o semnificatie oarecare. Este vorba despre incidente episodice si fara importanta. Guvernul roman are profunda convingere ca tot ceea ce a fost convenit cu URSS va fi integral respectat.“

Asa „episodice si fara importanta“ cum erau incidentele, au afectat cateva sute de mii de romani si pe multi i-au costat viata.

Pe de alta parte, Guvernul roman nu convenise nimic cu cel al URSS: prevederile asa-zisei Conventii de Armistitiu i-au fost impuse. Si atat de respectate au fost incat am platit despagubiri de razboi de cinci ori mai mari decat cele la care am fost obligati in noaptea de 12 spre 13 septembrie 1944. Totul multiplicandu-se pana la un nivel incredibil, daca luam in considerare si jafurile asupra particularilor, imposibil de calculat statistic.

De asemenea, toate aceste detalii nu se pot intalni intr-o istorie scrisa exclusiv dupa documente de cabinet, in care destinul unei natiuni este privit de sus, de acolo de unde se estompeaza tot ceea ce reprezinta un relief.

Din astfel de documente aflam ca regele a facut, ca Sanatescu a dres, ca Neagu Djuvara a fost trimis la Stockholm, ca Emil Ciurea a fost trimis la Ankara si asa mai departe.

Insa, despre tragedia adevarata a acestei natiuni inca nu se stie prea mare lucru.

Ceea ce le permite unor diversionisti contemporani ai politicii romanesti sa sarbatoreasca ziua de 23 august 1944 drept „o victorie fenomenala impotriva nazismului“, cand ea ramane, in realitate, simbolul celui mai sinistru dezastru traversat de romani.

Si mai ridicol, Ion Iliescu ne-a exprimat si temerea lui referitoare la o eventuala modificare a geografiei, in cazul cand complotistii de la Bucuresti nu si-ar fi luat inima in dinti si nu ar fi asasinat pe la spate armatele desfasurate in Moldova si Basarabia.

De fapt, Ion Iliescu se teme ca n-ar mai fi avut peste ce sa troneze vreme de un deceniu si jumatate, fara sa faca nimic, lasand coruptia sa curga in dorul lelii, in timp ce juca bambilici cu consilierii prezidentiali de la Cotroceni.

Ar fi totusi cazul ca Ion Iliescu sa renunte la temeri: cei ce au luptat pana la capat nu au pierdut niciodata.

In decembrie 1971 ma aflam la Moscova, ca ziarist in misiune, si am fost invitat la un mic banchet de un redactor sef adjunct de la Komsomolskaia Pravda.

Din vorba in vorba, rusul se imbatase si incepuse sa ma ia peste picior in mod grosolan, acuzandu-mi compatriotii si acuzandu-ma si pe mine ca suportam in tacere si fara reactii tirania lui Ceausescu. Ca si cum Ceausescu ar fi fost varul tatalui meu. Inainte de a pleca la Moscova, abia revenisem de la München si Köln si i-am replicat interlocutorului meu, foarte calm: „**Draga Ivane, daca lasam de o parte ce se intampla in Romania, care e treaba noastra, uite care e situatia: am fost si in Germania Occidentala, am fost de cateva ori si la voi si pot sa-ti comunic, in cunostinta de cauza si cu mana pe inima, ca voi ati pierdut razboiul, nu nemtii.**“

In clipa aceea, rusul a ramas siderat si, pe neasteptate, a inceput sa planga in hohote, ingaimand printre lacrimi: „Asa este! Si eu am fost in Germania Occidentala si am vazut cum se traieste acolo. Noi am pierdut razboiul, nu ei!“

Si asa a ramas, pana in zilele noastre.

(Datele de mai sus provin din arhiva Marelui Stat Major, Dosarele 1554, 1555 si 1556, si din arhiva Sectiei 2 informatii a aceleiasi institutii militare)

DISCLAIMER:

Toate părerile, punctele de vedere, afirmațiile, atitudinile și detaliile informative reprezintă angajarea fiecărui autor în parte. Portalul nostru nu își însușește responsabilitatea pentru conținutul articolelor publicate. Fiecare link și articol pe care îl prezentăm are propriul copyright © și răspundere personală pentru conținut.